

případě místa proto, že přítomnou žalobou uplatňován jest nárok z náhrady škody a nikoliv nárok ze smlouvy. V úvahu přichází proto pouze ustanovení § 1302 o. z. o. a to věta druhá, podle které ručí více osob za škodu rukou společnou a nerozdílnou, když škoda byla způsobena úmyslně. Že škoda byla způsobena úmyslně, zjistil první soud. Škoda byla totiž způsobena protiprávním činem, pozůstávajícím v tom, že žalovaní v době, kdy měli již v rukách svých potvrzující rozsudek odvolacího soudu, odprodali smlouvou ze dne 13. září 1929 společným aktem nejcenější část sporných pozemků osobě jiné. K založení solidárního závazku k náhradě škody okolnost tato stačí, aniž třeba bylo dokazovati, že jde o čin trestní.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Žalobkyně domáhá se na žalovaných náhrady škody, kterou jí žalovaní způsobili nedodržením kupní smlouvy s ní dojednané a nebyla proto povinna dokázati více, než porušení smluvní povinnosti žalovanými, jichž věcí bylo podle § 1298 obč. zák., by prokázali, že je nestihá zavinění na tomto porušení. Porušení smluvní povinnosti žalovanými záleží v tom, že prodali a odevzdali dne 13. září 1929 část pozemků Ú. rafinárně cukru, které byli zavázáni odevzdati žalobkyni na základě kupní smlouvy s ní dříve dojednané. Jde o náhradu škody způsobené ze zlého úmyslu nebo aspoň z hrubé nedbalosti žalovaných. V takovém případě je poškozený podle § 1324 obč. zák. oprávněn žádati plně dostiučinění, tudíž i ušlý zisk (§ 1323 obč. zák.). Žalobkyně prokázala, že nemovitosti od žalovaných koupené mohla prodati po 60 Kč za 1 m². Tato skutečnost jest směrodatná pro vypočtení ušlého zisku, takže v souzeném případě nebylo třeba zjišťovati, zda a pokud cena dotčených pozemků by se byla zvýšila podle obvyčejného běhu věci. Žalobkyně není povinna, aby převzala zbývajících část pozemků od žalovaných koupených, neboť jest oprávněna žádati, aby jí byly odevzdány pozemky ve stavu hovicím smlouvě; to plyne z ustanovení § 1413 obč. zák. Otázka, zda žalovaní ručí za škodu rukou společnou a nedílnou byla odvolacím soudem správně řešena. Žalobkyně koupila od žalovaných pozemky parc. čís. . . . v celkové výměře 1316 m², patřící každému z nich k jedné ideální polovici. Nešlo tudíž o oddělené koupě podílů na sobě nezávislé, nýbrž o jednotnou kupní smlouvu o určitém kupním předmětu. Žalovaní jako prodatelé jsou proto co do dodržení kupních podmínek, zejména co do odevzdání prodaných pozemků vůči žalobkyni jako kupitelce solidárně zavázáni. Plnění tohoto nedílného závazku znemožnili žalovaní úmyslně tím, že část pozemků žalobkyni dodatečně prodali a odevzdali třetí osobě. Ježto jde o obligační závazek podle úmyslu stran nedílný, ručí žalovaní za škodu žalobkyni tímto jednáním způsobenou solidárně (§§ 1301, 1302 obč. zák.), neboť povaha dotčené kupní smlouvy vylučuje, aby ručení žalovaných za škodu žalobkyni způsobenou bylo za použití § 1303 obč. zák. děleno.

Čís. 14395.

Několik přejimatelů, blízkých příbuzných zcizitelových, ručí za celý dluh nedílně.

(Rozh. ze dne 23. května 1935, Rv I 1211/33.)

Žalobce zapůjčil žalované Marii W-ové 8.481 Kč, která tuto zápůjčku použila k zaplacení přestavby provedené na její nemovitosti. Později postoupila polovinu této nemovitosti druhému žalovanému Eduardu W-ovi (bratru žalobce) a druhou polovinu jeho manželce (své snase). Žalobou domáhá se žalobce, by oba žalovaní byli uznáni povinnými zaplatiti mu nedílně poskytnutou zápůjčku. **P r o c e s n í s o u d** zjistiv, že žalovaný Eduard W. věděl o poskytnuté zápůjčce, rozhodl, že žalovaná Marie W-ová jest povinna zaplatiti žalobci zápůjčku 8.481 Kč a z toho oba žalovaní obnos 4.240 Kč 50 h solidárně. **O d v o l a c í s o u d** potvrdil rozsudek prvního soudu. **D ů v o d y**: Nesprávné posouzení věci po stránce právní spatřuje žalobce v názorech prvního soudu, že žalovaný Eduard W., když převzal od své matky Marie W-ové polovici usedlosti — kdežto druhou polovici převzala jeho manželka — ručí za žalovanou pohledávku žalobcovu jen polovicí, tedy jen obnosem 4.240 Kč 50 h. Žalobce dovozuje naproti tomu, že z ustanovení § 1409 obč. zák. jde netoliko, že přejimatel jmění ručí za dluhy zcizitelovy solidárně s tímto, nýbrž také, že, je-li tu více přejimatelů jmění, je také jejich závazek vůči věřiteli solidární, a že otázka, jakým dílem má každý z nich přispěti na zaplacení celého dluhu, týká se jen jejich vnitřního poměru mezi sebou. To platí tím více v tomto případě, kde žalovaný Eduard W. a jeho manželka převzali od dlužnice, Marie W-ové, usedlost její jednotným právním jednáním, a jde o nabytí ideálních polovin, jež nepřipustějí skutečného dělení ani odděleného zhodnocení. Žalobce má proto právo žádati zaplacení celé své pohledávky na žalovaném Eduardu W-ovi a tomuto přísluší případně jen právo postihu proti spoluvlastnici převzaté usedlosti. Soud odvolací nesdílí tento názor. § 1409 obč. zák. ustanovuje jen, že ten, kdo převezme nějaké jmění, nebo podnik, je bez újmy dále trvajícího ručení zcizitelova věřitelům bezprostředně zavázán z dluhů, jež náležejí ku jmění nebo podniku, jež při převzetí znal nebo znáti musil. Z toho lze dovozovati jen, že přejimatel je věřitelům za dluhy ty zavázán bezprostředně přímo, vedle zcizitele. Věřitel má právo volby žádati zaplacení od zcizitele (zcizitelů) neb přejimatele (od přejimatelů, je-li jich více), nebo od obou z nich. Otázka objemu ručení jednotlivého z několika přejimatelů není však v § 1409 obč. zák. vyřešena a sluší ji proto rozhodnouti podle všeobecných zásad právních. Solidarita závazků se nepředpokládá; v pochybnosti je míti za to, že je tu závazek dělený, jde-li o plnění dílné (§ 889 obč. zák.), jakým je placení peněžité. V převzetí jmění podle § 1409 obč. zák. leží zákonný přístup k dluhu. Je-li tu více dlužníků téhož dělitelného plnění, ručí každý, pokud smlouvou nebo zákonem není stanovena výjimka, za podíl na něho vypadající. Při tom je míti na zřeteli, že ručení podle § 1409 obč. zák., i když se vztahuje na dluhy, patřící ku převzatému jmění, je závazkem obligačním, osobním, nikoli věcným. Soud odvolací pokládá proto rozhodnutí prvního soudu i pokud se týká žalovaného Eduarda W-a za správné.

N e j v y š š í s o u d změnil rozsudky nižších soudů a uznal na solidární závazek Eduarda W-a s Marií W-ovou do celé výše poskytnuté zápůjčky.

D ů v o d y :

Sporný případ je posouditi nikoliv podle § 1409 obč. zák., nýbrž podle § 187 třetí dílčí novely k obč. zák., (čís. nař. č. 69/1916 ř. z.), po-

něvadž druhý žalovaný jest blízkým příbuzným zcizitelky podle § 35 (dříve 32) konkursního řádu č. 64/31 sb. z. a n., a jde o dluh náležející k jmění, po případě k podniku převzatému, ježto zápůjčky bylo použito k zaplacení přestavby, provedené na postoupené nemovitosti. Podle § 187 cit. zák. ručí blízký příbuzný zcizitelův, který převzal jmění nebo podnik, za dluhy náležející ke jmění nebo podniku přímo a bez omezení na hodnotu převzatého jmění (pokud nedokáže, že o dluzích při převzetí nevěděl ani vědět nemusil, což zde nepřichází v úvahu, poněvadž druhý žalovaný o dotčeném dluhu věděl.) Z tohoto ustanovení vyplývá, že přímo a bez zmíněného omezení ručí každý přejimatel jmění za celý dluh solidárně, bylo-li přejimatelů několik, což ostatně plyne i z toho, že ručí přejimatel solidárně se scizitelem (srv. rozh. č. 10337 sb. n. s.).

Čís. 14396.

K § 6 lit. b) zákona č. 221/24 v doslovu zákona č. 184/28 sb. z. a n.
Počal-li zaměstnanec vykonávat práci nebo služby dříve, než dokončil svůj šedesátý rok, podléhá povinnému pojištění invalidnímu a starobnímu, třebaž napotom přerušil svůj služební poměr a počal v něm pokračovati teprve po dosažení 60. roku.

(Rozh. ze dne 23. května 1935, Rv I 585/35.)

Žalobkyně podle svého přednesu byla zaměstnána u žalovaného od 13. června 1927 do podzimu 1929 a od 1. května 1930 do 26. srpna 1933 za měsíční odměnu 200 Kč a byt a stravu. Šlo o službu povinně pojištěnou. Za dobu, kdy byla u žalovaného po prvé zaměstnána, byla také přihlášena k sociálnímu pojištění. Přihlášení její za dobu od 1. května 1930 do 26. srpna 1933 stalo se až po uplynutí této doby. Výměrem ústřední sociální pojišťovny v P. byl proto, pokud jde o tuto dobu, její nárok na přiznání starobní renty zamítnut. Žalobou domáhá se žalobkyně zjištění, že jest žalovaný povinen nahraditi jí v důsledku opomenutí přihlášky za dobu od 1. května 1930 do 26. srpna 1933 k starobnímu pojištění budoucně jí vzcházející škodu, spočívající v rozdílu mezi starobní rentou, která je jí skutečně vyplácena a rentou, již by dostávala, kdyby byla i za druhé pracovní období řádně přihlášena, a zaplatiti jí již dospělý rozdíl 77 Kč 85 h. První soud uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y : V odvolacím řízení bylo zjištěno, že žalobkyně 1. května 1930 byla již starší 60 let. Podle § 6 lit. b zákona ze dne 9. října 1924 čís. 221 sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 8. listopadu 1928 čís. 184 jsou vyloučeni z pojištění podle tohoto zákona ti, kdož vstoupí do práce v době, kdy již překročili 60 let svého života. Žalovaný nebyl proto vůbec povinen přihlásiti žalobkyni k pojištění a neručí jí za tvrzenou škodu.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudek odvolacího soudu, pokud se týkal určovacího výroku a uložil odvolacímu soudu v této části nové jednání a rozhodnutí.